

МСФИ 9: Финансијски инструменти – Илустративни пример за процену повећања кредитног ризика на основу вероватноће неиспуњења обавеза

МСФИ 9 укључује извештај број примера како се врши процена да ли постоји значајно повећање кредитног ризика. У наставку је у илустративне сврхе приказан један од тих примера.

Компанија Х поседује некретнину која је финансирана са петогодишњим кредитом од стране Банке З, са вероватноћом наступања статуса неизмирења обавеза – PD (probability of default) од 0,5% током следећих 12 месеци. Ентитет процењује за сваки посебан инструмент да су промене у 12 месечном очекиваном кредитном губитку (ECL – expected credit loss) разумна апроксимација промена у очекиваном кредитном губитку током века инструмента (lifetime ECL). Кредит је осигуран првокласним хартијама од вредности.

Након иницијалног признавања приходи и добитна остварења компаније Х имају значајан пад проузрокован економском рецесијом. На даље, очекивано поштравање регулативе има потенцијал за будуће негативне ефекте на приходе и добитна остварења. Ови негативни ефекти на пословање компаније Х би требало да буду значајни и стални.

Као резултат ових недавних догађаја и очекиваних кретања у економским условима, очекивано је да слободни новчани токови компаније Х буду смањени до нивоа који је тесно повезан са новчаним одливима потребним за амортизацију кредита. Банка З процењује да будућа дисторзија у новчаним токовима може резултирати да компанија Х почне да пропушта да измирује своје обавезе по основу кредита и да уђе у доцњу.

Као консеквенца ових чињеница PD се повећава за 15% тј. на 15,5%.

На дан извештавања није одређено да компанија Х има низак кредитни ризик. Банка З због тога треба да процени да ли постоји значајно повећање у кредитном ризику након иницијалног признавања, без обзира на то колика је вредност колотерала којег држи. Чињеница је да је кредит предмет значајног кредитног ризика на дан извештавања јер чак и најмањи пад новчаних токова ће проузроковати да компанија Х пропусти да измирује своје обавезе по основу тог кредита. Као резултата тога банка З одређује да се кредитни ризик (који је резултат настанка стања неизмирења обавеза) значајно повећао након иницијалног признавања. Консеквентно, банка З признаје очекивани кредитни губитак током века трајања инструмента по основу кредита датог компанији Х.

Премда очекивани кредитни губитак током века трајања треба да буде признат, износ очекиваног кредитног губитка ће рефлектовати очекивану накнаду по основу колотерала, и то може резултирати да очекивани кредитни губитак буде веома мали.

Анализа: У овом случају банка разматра обоје и PD и остале информације (нпр. макроекономске информације и информације специфичне за клијента) како би одредила да ли је настало значајно повећање кредитног ризика. Процена заснована само на информацијама о процени губитка услед наступања статуса неизмирења обавеза (loss gain default - LGD) не би идентификовала да се кредитни ризик за дату

имовину значајно повећао. Ипак када банка обрачунава ECL треба да узме у обзир накнаде из колотерала.¹

Приредио: Драженко Лукач

¹ Извор: IFRS 9: Expected credit losses, PWC, August 2014.